

(กระดาษหัวจดหมายของบีเอสเอ)

(สมาชิกรัฐสภาสหรัฐอเมริกา-อาเซียน)

วันที่ 17 เมษายน 2561

นางสาวอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย
ปลัดกระทรวง
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
120 หมู่ที่ 3 ชั้น 6-9
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
ถนนแจ้งวัฒนะ
ทุ่งสองห้อง หลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

เรื่อง ความเห็นของภาคอุตสาหกรรมในเรื่องร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

เรียนท่านปลัดกระทรวง

1. ความนำและคำชี้แจงเรื่องส่วนได้เสียในร่างพระราชบัญญัติ

บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์ (“บีเอสเอ”)¹ และสมาชิกรัฐสภาสหรัฐอเมริกา-อาเซียน (สมาชิกรัฐฯ)² เป็นผู้กระทำการแทนบริษัทอเมริกันชั้นนำด้านเทคโนโลยีที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยมีสมาชิกเป็นบริษัทแนวหน้าด้านนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ผู้พัฒนาและนำเสนอผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ที่มีความสำคัญและจำเป็น เครื่องมือรักษาความปลอดภัย อุปกรณ์สื่อสาร เซิร์ฟเวอร์ และคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็น

¹ บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์ (www.bsa.org) เป็นหน่วยงานชั้นนำที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนในการรักษาสิทธิประโยชน์ของอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ในทั่วโลกต่อรัฐบาลและในตลาดระดับสากล สมาชิกของบีเอสเอรวมถึง Adobe, Amazon Web Services, ANSYS, Apple, Autodesk, AVEVA, Bentley Systems, Box, CA Technologies, Cisco, CNC/Mastercam, DataStax, DocuSign, IBM, Informatca, Intel, Microsoft, Okta, Oracle, salesforce.com, SAS Institute, Siemens PLM Software, Splunk, Symantec, The MathWorks, Trend Micro, Trimble Solutions Corporation และ Workday

² ตลอดกว่า 30 ปีที่ผ่านมา สมาชิกรัฐสภาสหรัฐอเมริกา-อาเซียนเป็นองค์กรชั้นนำที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของบริษัทสหรัฐที่ดำเนินกิจการอยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งเป็นประชาคมที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง สมาชิกของสมาชิกรัฐฯ กว่า 150 ราย มีรายได้โดยรวมถึงกว่า 6 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีพนักงานกว่า 13 ล้านคนในทั่วโลก สมาชิกของสมาชิกรัฐฯ ล้วนเป็นบริษัทสหรัฐขนาดใหญ่ที่สุดที่ดำเนินกิจการอยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งมีตั้งแต่บริษัทที่เพิ่งเข้ามายังภูมิภาคนี้ไปจนถึงบริษัทที่ดำเนินกิจการอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเวลากว่า 100 ปีมาแล้ว สมาชิกรัฐฯ มีสำนักงานอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี., เมื่อนิวยอร์ก รัฐนิวยอร์ก, กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย, กรุงฮานอย เวียดนาม, กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย, กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย, กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

สิ่งที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจข้อมูลข่าวสารในทั่วโลกและทำให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น สมาชิกของเราได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าในการจัดให้เทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยที่สำคัญเพื่อปกป้องจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภัยคุกคามเหล่านี้อาจเกิดขึ้นจากผู้ประสงค์ร้ายที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป ซึ่งรวมถึงผู้ที่ต้องการขโมยอัตลักษณ์ของเรา ทำร้ายบุคคลที่เรารัก เอาไปซึ่งความลับที่มีค่าในทางการค้า หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

ด้วยเหตุที่เรียนมานี้ สมาชิกของเราจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงในการที่รัฐบาลไทยมีแผนจะเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (“ร่าง พ.ร.บ. ปี 2561”)

บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลในทั่วโลกในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายและกฎหมายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศต่างๆ อันทำให้เราได้ประจักษ์ถึงศักยภาพของนโยบายและกฎหมายดังกล่าวที่จะระงับยับยั้งและจัดการกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปกป้องความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของประชาชนได้ในขณะเดียวกัน บีเอสเอได้นำประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนากรอบนโยบายสากลด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (“กรอบนโยบายสากล”) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับจัดทำนโยบายระดับประเทศด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ครอบคลุมเนื้อหาอย่างครบถ้วน ซึ่งสภาธุรกิจฯ ก็ได้ให้การสนับสนุนกรอบนโยบายสากลดังกล่าวอย่างเต็มที่ รายละเอียดของกรอบนโยบายสากลดังกล่าวปรากฏตามสำเนาที่แนบมาพร้อมนี้

กล่าวโดยสรุป กรอบนโยบายสากลดังกล่าวนำเสนอหลักการ 6 ข้อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายระดับประเทศในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ นโยบายในเรื่องดังกล่าวควรมีลักษณะดังนี้

1. สอดคล้องกับมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
2. คำนี้ถึงเรื่องความเสี่ยงเป็นหลัก มุ่งเน้นที่ผล และเป็นกลางทางเทคโนโลยี
3. อาศัยกลไกที่ขับเคลื่อนด้วยการตลาดหากสามารถกระทำได้
4. มีความยืดหยุ่นและสนับสนุนให้มีการพัฒนาวัตกรรม
5. ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และ
6. มุ่งปกป้องความเป็นส่วนตัว

2. ความเห็นของภาคอุตสาหกรรม

บีเอสเอได้เรียนเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ฉบับปี พ.ศ. 2558 ที่ออกโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งประเทศไทย (“ร่าง พ.ร.บ. ปี 2558”) รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือแสดงความเห็นของบีเอสเอในภาคผนวกของหนังสือฉบับนี้

บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอแสดงความชื่นชมต่อกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอีกครั้งหนึ่งมาในโอกาสนี้สำหรับความพยายามครั้งสำคัญที่ดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าประเทศไทยมีความพร้อมที่จะระงับยับยั้งและจัดการกับภัยคุกคามไซเบอร์ เนื่องจากภัยคุกคามไซเบอร์มีความซับซ้อนและมีอันตรายขึ้นทุกวัน ความเสี่ยงที่เกิดจากนโยบายระดับประเทศที่กำหนดขึ้นอย่างไม่เพียงพอหรือไม่มีประสิทธิภาพในการรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์จึงอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงได้

ภัยคุกคามไซเบอร์โดยลักษณะแล้วเป็นเรื่องระดับโลก ดังนั้น การรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์จึงจำเป็นต้องดำเนินการในระดับโลกเช่นกัน บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอแสดงความชื่นชมต่อกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและรัฐบาลไทยที่เปิดรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในการจัดทำกฎหมายนี้ และขอสนับสนุนให้ยังคงมีการเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารและหารือกับภาคเอกชนต่อไป ซึ่งรวมถึงบริษัทระดับโลก ด้วยเหตุนี้ ทางบีเอสเอและสภาธุรกิจ จึงขอเรียนเสนอให้กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ระบุให้ชัดเจนว่า บทบัญญัติที่กล่าวถึงการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนนั้น (เช่น ตามมาตรา 5(4) และ มาตรา 7(5) เป็นต้น) เป็นการอนุญาตและส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกับเอกชนที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจในหลายประเทศด้วย

บีเอสเอและสภาธุรกิจ ทราบดีและซาบซึ้งในความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาของร่าง พ.ร.บ. ปี 2558 ตามที่ได้มีการเสนอความเห็นไว้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาส่วนใหญ่ของร่าง พ.ร.บ. ปี 2558 ก็ยังคงปรากฏอยู่ในร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 นี้ บีเอสเอจึงขอเรียนเสนอความเห็นต่อไปนี้ด้วยเจตนาที่จะมีส่วนช่วยให้ร่างกฎหมายดังกล่าวบรรลุตามเจตนารมณ์อันดีที่จะกำหนดให้มี “การดำเนินการที่ทันท่วงทีและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน” ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยไม่ก่อให้เกิดผลอันไม่พึงประสงค์

เอ. กรรมการในคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

ในหนังสือเสนอความเห็นของบีเอสเอต่อร่าง พ.ร.บ. ปี 2558 บีเอสเอได้เน้นในประเด็นที่ว่า คณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (“กปช.”) ควรประกอบด้วยกรรมการที่แต่งตั้งมาจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย เพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้านขึ้นจากมุมมองของกรรมการของ กปช. ที่มาจากหน่วยงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความมั่นคง ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่า ในการจัดทำกลยุทธ์หรือแผนรับมือด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ กปช. จะพิจารณาประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของประชาชนในทุกมิติ

บีเอสเอและสภาธุรกิจ ทราบดีว่ามาตรา 6 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 ได้กำหนดให้กรรมการใน กปช. มาจากหลากหลายหน่วยงานมากขึ้น โดยมีผู้แทนจากหลายกระทรวง รวมถึงกระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งย่อมทำให้ได้มุมมองที่หลากหลายและสามารถจัดทำนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ผ่านการพิจารณาอย่างรอบด้านเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก กปช. ไม่มีกรรมการที่จะดูแลรักษาผลประโยชน์ในเรื่องความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของประชาชน มุมมองของ กปช. จึงยังคงเน้นไปที่ประเด็นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นรองประธาน กปช.

บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอเรียนเสนอว่า คณะทำงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ไม่ควรนำโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่เพียงผู้เดียว แต่ควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีส่วนร่วมในการนำคณะทำงานดังกล่าวด้วย เนื่องจากภัยคุกคามทางไซเบอร์อาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติได้ในวงกว้าง กปช. จึงควรมีกรรมการที่จะดูแลรักษาผลประโยชน์ของประชาชนอยู่ด้วย

บี. การมีอำนาจอย่างกว้างขวางของ กปช.

ตามมาตรา 14 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 กปช. มีอำนาจหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อรับมือกับภัยคุกคามไซเบอร์และสถานการณ์ด้านภัยคุกคามไซเบอร์ บีเอสเอและสภาธุรกิจ ยังคงเห็นด้วยในเรื่องนี้ การกำหนดให้มีหน่วยงานระดับประเทศเพียงหน่วยงานเดียวทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีความรับผิดชอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์จะทำให้เกิดความชัดเจน มีความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการเตรียมความพร้อมของรัฐบาลในการรับมือกับภัยคุกคามและปัญหาด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ในฐานะที่ กปช. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานดังกล่าว กปช. จึงมีอำนาจอย่างกว้างขวางในการจัดการกับภัยคุกคามไซเบอร์ที่กฎหมายนี้กำหนดให้ต้องมีการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตัวอย่างเช่น ตามมาตรา 36 และมาตรา 37 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 กปช. มีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานเอกชน³ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือภัยอันตรายอันเนื่องมาจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ บีเอสเอและสภาธุรกิจ ตระหนักว่าได้มีความพยายามที่จะระบุให้ชัดเจนขึ้นว่า อำนาจเหล่านี้จะมีขึ้นเฉพาะในกรณีที่ “การให้บริการด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โครงข่ายโทรคมนาคม การให้บริการดาวเทียม ระบบกิจการสาธารณูปโภคพื้นฐาน ระบบกิจการสาธารณะสำคัญ” ได้รับผลกระทบเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่บีเอสเอได้ให้ไว้สำหรับร่าง พ.ร.บ. ปี 2558 อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์และกรณีที่ กปช. อาจใช้อำนาจตามมาตราเหล่านี้ได้ก็ยังไม่ได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน

- **อำนาจของ กปช. ควรจำกัดให้มีเฉพาะในกรณีที่ “โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ” ได้รับผลกระทบ** หลายประเทศได้นำเรื่อง “โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ” มาใช้ในกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งเป็นกรณีที่ยอมรับได้ว่าหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะมีอำนาจอย่างกว้างขวางดังเช่นที่ปรากฏในร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้ในทั่วโลก บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอเรียนเสนอคำจำกัดความดังนี้
 - **โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ** หมายความว่า “ทรัพย์สิน บริการ และระบบ ไม่ว่าจะจับต้องได้หรือเสมือนจริง ที่หากถูกทำลาย ถูกทำให้เสียหาย หรือไม่สามารใช้การได้เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะส่งผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงของชาติ สาธารณสุข ความปลอดภัยของประชาชน ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจของชาติ หรือการปฏิบัติงานหลักของหน่วยงานในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ”

ในการกำหนดว่าโครงสร้างใดเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอเรียนเสนอว่า กปช. ควรพิจารณาจากความสำคัญ ความจำเป็น และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

³ “หน่วยงานเอกชน” เป็นคำที่เพิ่มคำจำกัดความเข้ามาใหม่ในมาตรา 3 ซึ่งหมายความว่า “หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวของบุคคล หรือคณะบุคคลเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานที่แสวงหากำไร หรือไม่แสวงหากำไร ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม”

- การให้อำนาจที่กว้างขวางตามมาตรา 36 และมาตรา 37 ควรจำกัดเฉพาะในกรณี “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ” ในเรื่องนี้ควรต้องให้คำจำกัดความทั้งคำว่า “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์” และ “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ” ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบนโยบายสากล บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอเรียนเสนอคำจำกัดความดังนี้
 - “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์” หมายความว่า “เหตุการณ์ที่ระบุได้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง ต่อระบบ บริการ หรือเครือข่าย ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าอาจมีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ หรือมีความบกพร่องในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย หรือสถานการณ์ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของระบบ บริการ หรือเครือข่าย ที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้แต่ไม่ทราบมาก่อน”
 - “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ” หมายความว่า “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ทำให้ (1) มีการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือมีการถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงข้อมูล หรือมีการทำลาย ลบ ปรับเปลี่ยน หรือระงับข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ หรือ (2) การควบคุมการปฏิบัติการหรือการควบคุมทางเทคนิคที่จำเป็นต่อความปลอดภัยหรือการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญถูกโจมตี

ซี. การรายงานเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์

บีเอสเอและสภาธุรกิจ มีความกังวลว่า บทบัญญัติที่กำหนดให้หน่วยงานเอกชนรายงานไปยังเลขาธิการกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามมาตรา 35 นั้นอาจจะกว้างเกินไป การกำหนดเงื่อนไขของการรายงานที่กว้างเกินไปนั้นอาจกลับทำให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์กระทำได้ยากขึ้น เนื่องจากจะทำให้บริษัทต่างๆ รายงานเหตุที่เกิดขึ้นกับระบบของตนบ่อยครั้งเกินไป อันทำให้ความใส่ใจต่อการรายงานลดหายไป อีกทั้งทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น การปฏิบัติงานถูกรบกวน และยากที่จะระบุว่าเหตุภัยคุกคามใดที่มีความสำคัญที่สุดและควรดำเนินการอย่างไร ดังนั้น บีเอสเอและสภาธุรกิจ จึงขอเรียนเสนอให้การรายงานต้องกระทำเฉพาะในกรณีของ “เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ” ที่ส่งผลกระทบต่อ “โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ” เท่านั้น ตามที่เรียนไว้ข้างต้น

ดี. อำนาจในการสอดส่องดูแล

บีเอสเอและสภาธุรกิจ ทราบว่า ร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 นั้นได้มีการแก้ไขปรับเปลี่ยนตามที่บีเอสเอได้เรียนเสนอไว้ในครั้งก่อนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการในการสอดส่องดูแลตามร่าง พ.ร.บ. ปี 2558 แล้ว กล่าวคือ มาตรา 47 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 กำหนดว่า เลขาธิการอาจเข้าถึงข้อมูลการติดต่อสื่อสารของหน่วยงานเอกชนได้ต่อเมื่อมีคำสั่งศาลอนุญาตให้ปฏิบัติการดังกล่าว เว้นแต่ “ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนหากไม่ดำเนินการในทันทีจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง” ซึ่งกฎหมายได้อนุญาตให้เลขาธิการเข้าถึงข้อมูลการติดต่อสื่อสารไปก่อน แล้วจึงรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว บีเอสเอและสภาธุรกิจ ขอเรียนว่า ข้อยกเว้นที่บัญญัติไว้อย่างกว้างดังกล่าวนี้อาจก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ ซึ่งอาจทำให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ว่าโดยทั่วไปแล้วบริษัทต่างๆ จะสามารถรับรองได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลลับของ

ผู้ใช้บริการจะได้รับการป้องกันไม่ให้มีการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้นต้องถูกลดทอนลงไป ในเรื่องนี้ บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอเรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหาดังนี้

- **ควรกำหนดให้คำสั่งศาลมีผลเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง** บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอเรียนเสนอว่าคำสั่งศาลไม่ควรจะมีผลบังคับโดยไม่จำกัดระยะเวลา เนื่องจากอาจก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนต่อหน่วยงานเอกชน
- **ข้อยกเว้นของการขอคำสั่งศาลควรใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน** บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอเรียนเสนอว่ากรณี “จำเป็นเร่งด่วน” ที่เป็นข้อยกเว้นดังกล่าวนั้นควรระบุให้ชัดเจนว่าต้องเป็นกรณีที่เกิดจากความเสียหายต่อความมั่นคงของชาติเท่านั้น
- **ควรกำหนดให้มีหน่วยงานอิสระควบคุมดูแลการใช้อำนาจของ กปช. ตามมาตรา 47** บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอเรียนย้ำว่า หน่วยงานอิสระ เช่น คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เสนอให้มีการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ควรมีอำนาจในการตรวจสอบดูแลการใช้อำนาจของ กปช. ตามมาตรา 47 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 เพื่อให้แน่ใจว่ามีการถ่วงดุลระหว่างผลประโยชน์ของเอกชนกับความจำเป็นในการใช้อำนาจสอดส่องดูแล

อี. ความรับผิดชอบทางอาญา

มาตรา 53 ถึงมาตรา 56 แห่งร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 ได้กำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำที่ฝ่าฝืนร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 ในเรื่องนี้ บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ เห็นว่า การดำเนินคดีอาญาควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ผู้กระทำความผิดก่อความเสียหาย หรือก่อให้เกิดปัญหาต่อโลกไซเบอร์ด้วยเจตนาทุจริตเท่านั้น

บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ เห็นว่า การกำหนดโทษทางอาญาต่อหน่วยงานเอกชนที่ไม่ปฏิบัติตามคำขอของ กปช. ตามมาตรา 47 นั้นเป็นบทลงโทษที่รุนแรงเกินควร อันอาจทำให้บริษัทต่างชาติระงับแผนที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยหากมีความเสี่ยงว่าบุคลากรของตนจะต้องมีความรับผิดชอบทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดโดยไม่ตั้งใจหรือการกระทำความผิดเพียงเล็กน้อย

เอฟ. แง่มุมอื่น ๆ ของนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของประเทศ

นอกจากนี้ บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอเรียนเสนอว่า นโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศไทยควรครอบคลุมประเด็นที่สำคัญอื่นๆ ด้วย เช่น การปฏิบัติตามแนวทางในการจัดซื้อเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ของภาครัฐ การให้การสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มที่ในด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โครงการให้ความรู้เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ การฝึกอบรม และการจัดทำนโยบายต่างประเทศให้ครอบคลุมถึงเรื่องการประสานความร่วมมือในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ บีเอสเอและสภาธุรกิจฯ ขอสนับสนุนให้รัฐบาลไทยพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นที่สำคัญเหล่านี้ไว้ในร่าง พ.ร.บ. ปี 2561 และขอเรียนเสนอกรอบนโยบายสากลและแบ่งปันประสบการณ์ในการดำเนินการในระดับสากลของเราในด้านนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. บทสรุปและการดำเนินการขั้นต่อไป

บีเอสเอและสมาชิกรักใจ ขอแสดงความชื่นชมรัฐบาลไทยอีกครั้งสำหรับความพยายามในการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ อย่างไรก็ตาม บีเอสเอและสมาชิกรักใจ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาประเด็นที่ได้เรียนเสนอไว้ข้างต้น เพื่อที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะสามารถจัดทำนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งคำนึงถึงเรื่องความเสี่ยงเป็นหลักและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติในระดับสากล อันจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นระหว่างภาครัฐและเอกชน และยกระดับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐาน

บีเอสเอและสมาชิกรักใจ ยินดีจะหารือกับท่านในเรื่องนี้เพิ่มเติมได้ทุกเมื่อ หากท่านมีข้อสงสัยหรือความเห็นประการใด กรุณาติดต่อโดยตรงไปที่ afeldman@usasean.org หรือที่หมายเลข 202-375-4393 หรือที่ jaredr@bsa.org หรือที่หมายเลข +65 6292 9609 หรือติดต่อนางสาววารุณี รัชตพัฒนากุล ผู้จัดการประจำประเทศไทยแห่งบีเอสเอ ได้ที่ varuneer@bsa.org หรือที่หมายเลข +668-1840-0591 หรือนางสาวเอลล่า ดวงแก้ว ผู้จัดการประจำประเทศไทยแห่งสมาชิกรักใจสหรัฐอเมริกา-เอเชีย ณ eduangkaew@usasean.org หรือที่หมายเลข 202-440-3642 บีเอสเอและสมาชิกรักใจ ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาพิจารณาในเรื่องนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลายมือชื่อ)

อเล็กซานเดอร์ ซี. เฟลด์แมน
ประธานและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
สมาชิกรักใจสหรัฐอเมริกา-เอเชีย

(ลายมือชื่อ)

เจเร็ด แร็กแลนด์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบาย ภูมิภาคเอเชีย
แปซิฟิก
บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์

สำเนาถึง

1. ดร.พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
2. นางสุรางคณา วายุภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

(คำแปล)

ภาคผนวก

ความเห็นของบีเอสเอต่อร่าง พ.ร.บ. ปี 2558

(กระดาษหัวจดหมายของบีเอสเอ)

วันที่ 6 พฤษภาคม 2558

เป็นความลับและห้ามเผยแพร่

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร 10200

เรื่อง ความเห็นของบีเอสเอเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

เรียนท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์ (บีเอสเอ)¹ ไคร์ขอขอบพระคุณที่ท่านได้เปิดโอกาสให้มีการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (“ร่าง พ.ร.บ.”) และขอแสดงความชื่นชมในความพยายามครั้งสำคัญที่แสดงถึงความมีวิสัยทัศน์ของรัฐบาลไทยในครั้งนี้อย่างเต็มที่ในการให้แน่ใจว่าประเทศจะมีความพร้อมในการระงับยับยั้งและจัดการกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ หนึ่งในกลยุทธ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่มีประสิทธิภาพต้องจัดทำขึ้นบนพื้นฐานกฎหมายที่ชัดเจน เพื่อเอื้อให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งการประสานความร่วมมือดังกล่าวย่อมต้องอาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีมาตรการป้องกันอย่างเพียงพอและภาคเอกชนจะได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม ตัวอย่างเช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยต้องมีความสมดุลอย่างเหมาะสมระหว่างความจำเป็นในการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวกับเสรีภาพของประชาชน เมื่อคำนึงถึงหลักการเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ บีเอสเอมีความกังวลว่า บทบัญญัติของร่าง พ.ร.บ. นี้ที่ให้อำนาจในการสอดส่องดูแล

¹ บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์ (www.bsa.org) เป็นหน่วยงานชั้นนำที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนในการรักษาสิทธิประโยชน์ของอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ในทั่วโลกต่อรัฐบาลและในตลาดระดับสากล สมาชิกของบีเอสเอเป็นบริษัทต่างๆ ที่สร้างสรรค์นวัตกรรมที่ทันสมัยที่สุดของโลก ซึ่งนำเสนอโซลูชันซอฟต์แวร์ที่ผลักดันให้เศรษฐกิจเติบโตและปรับปรุงคุณภาพชีวิตในยุคปัจจุบัน บีเอสเอมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และมีการดำเนินการในกว่า 60 ประเทศทั่วโลก โดยเป็นผู้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อรณรงค์การใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกกฎหมาย และสนับสนุนนโยบายสาธารณะที่ส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมเทคโนโลยีและขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจดิจิทัลเติบโต สมาชิกของบีเอสเอรวมถึงบริษัท Adobe, Altium, ANSYS, Apple, ARM, Autodesk, AVEVA, Bentley Systems, CA Technologies, Cisco, CNC/Mastercam, Dell, IBM, Intel, Intuit, Microsoft, Minitab, Oracle, salesforce.com, Siemens PLM Software, Symantec, Tekla, The MathWorks และ Trend Micro

(ตามมาตรา 35) อาจก่อให้เกิดผลอันไม่พึงประสงค์ได้ ซึ่งรวมถึงการที่ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยอาจลดทอนลง ด้วยเหตุนี้ บีเอสเอจึงขอเรียนเสนอความเห็นต่อไปนี้ด้วยเจตนาที่จะมีส่วนช่วยให้ร่างกฎหมายดังกล่าวบรรลุตามเจตนารมณ์อันดีในการกำหนดให้มี “การดำเนินการที่ทันเวลาที่และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน” ต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์

มาตรา 6 กรรมการในคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

กรรมการส่วนใหญ่ในคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (“กปช.”) มาจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยและความมั่นคง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงกลาโหม และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ บีเอสเอขอเรียนเสนอว่า เพื่อให้ กปช. มีทัศนคติที่เป็นกลางและเพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการพิจารณาในเรื่องความเป็นส่วนตัวของบุคคลและเสรีภาพของประชาชน กปช. ควรประกอบด้วยกรรมการที่แต่งตั้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย เนื่องจากการที่คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายนั้นจะช่วยป้องกันไม่ให้สิทธิของบุคคลถูกกระทบเกินควรได้

มาตรา 7 ถึงมาตรา 34 ของร่าง พ.ร.บ. ให้อำนาจแก่ กปช. อย่างกว้างขวาง

บีเอสเอเห็นด้วยกับการที่ร่างกฎหมายนี้กำหนดให้ กปช. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งนี้ ตามมาตรา 7 กปช. มีอำนาจหน้าที่ต่างๆ ซึ่งรวมถึงการ “จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ” และมาตรา 27 และมาตรา 28 ได้กำหนดให้สำนักงาน กปช. จัดทำแนวทาง มาตรการ แผนปฏิบัติการ หรือโครงการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องและเป็นตามนโยบายและแผนดังกล่าว ดังนั้น ร่าง พ.ร.บ. นี้จึงควรต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า เหตุการณ์ลักษณะใดที่ถือเป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กฎหมายนี้กำหนดให้ต้องมีการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น เมื่อเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ มาตรา 33 ได้ให้อำนาจแก่ กปช. ในการสั่งการให้หน่วยงานของรัฐทั้งหมดที่เกี่ยวข้องดำเนินการใดก็ตามอันจะมีผลเป็นการควบคุมหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น และมาตรา 34 ได้ขยายอำนาจของ กปช. ให้สามารถสั่งการให้หน่วยงานภาคเอกชนกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง และให้รายงานผลการปฏิบัติการต่อ กปช. หากเป็นกรณีภัยคุกคามทางไซเบอร์อาจกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ หรือความมั่นคงของประเทศ

จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติในมาตราข้างต้นได้ให้อำนาจแก่ กปช. ไว้อย่างกว้างขวาง แต่กฎหมายฉบับนี้กลับไม่ได้กำหนดคำจำกัดความของ “ภัยคุกคามทางไซเบอร์” ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นถึงขนาดที่ กปช. พึงต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่ นอกจากนี้ ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวไม่ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาว่าเหตุการณ์ใดที่อาจกระทบต่อ “ความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ หรือความมั่นคงของประเทศ” ซึ่งมีความรุนแรงถึงขนาดที่ กปช. มีอำนาจสั่งการต่อหน่วยงานภาคเอกชนได้ ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวจึงควรกำหนดคำจำกัดความของคำที่มี

ความหมายกว้างเหล่านี้ให้ชัดเจน เพื่อที่บุคคลทุกคนที่ได้รับผลกระทบจะได้เข้าใจสถานะของตน และเพื่อที่จะได้ไม่มีความกำกวมต่อไป

มาตรา 35 (1) และ (2) รัฐบาลเรียกขอข้อมูลหรือให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

มาตรา 35 (1) แห่งร่าง พ.ร.บ. นี้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการสำนักงาน กปช. ในการมีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 35 (2) ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีหนังสือขอให้หน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานเอกชนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ของ กปช.

บีเอสเอขอเรียนเสนอว่า เพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่มีการใช้อำนาจที่กว้างขวางเหล่านี้ในทางมิชอบ กฎหมายฉบับนี้ควรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนที่กำหนดประเภทและขอบเขตของข้อมูลที่พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกได้ และระบุกรณีที่สำนักงาน กปช. สามารถเรียกให้หน่วยงานเอกชนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้อีกทั้งควรกำหนดว่าบุคคลใดในสำนักงาน กปช. ที่อาจเรียกขอข้อมูลได้ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดการข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ กปช. ได้รับไปนั้นจะได้รับความคุ้มครองอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การใช้อำนาจเหล่านี้ควรจำกัดอยู่เฉพาะในกรณีที่เชื่อได้ว่าจะมีภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นเท่านั้น

มาตรา 35 (3) อำนาจในการสอดส่องดูแล

มาตรา 35 (3) ให้อำนาจแก่ กปช. ในการเข้าถึงข้อมูลการติดต่อสื่อสารทั้งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใด เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เนื่องจากอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางของ กปช. ในการสอดส่องดูแลดังกล่าวนี้ทำให้ กปช. สามารถเข้าถึงเครือข่ายสื่อสารได้อย่างไม่จำกัด บีเอสเอจึงมีความกังวลเป็นอย่างยิ่งในเรื่องความเป็นส่วนตัว บีเอสเอเห็นว่ามาตรา 35 (3) ดังกล่าวไม่มีการถ่วงดุลที่จำเป็นต้องมีระหว่างความมั่นคงของประเทศกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูล เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้รัฐบาลมีดุลพินิจในการใช้อำนาจได้โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายโดยศาล เช่น ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้ต้องขออนุญาตศาลก่อนเข้าถึงการติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล กฎหมายนี้เพียงแต่กำหนดว่า พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีอำนาจเข้าถึงข้อมูลได้หากได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการสำนักงาน กปช.

หากพิจารณาในแง่พาณิชย์ มาตรา 35 (3) ของร่าง พ.ร.บ. นี้อาจขัดขวางการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทยได้ เนื่องจากธุรกิจใดก็ตามที่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตั้งแต่ธนาคารและสถาบันการเงินไปจนถึงธุรกิจค้าปลีก อาจต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 35 (3) ดังกล่าว โดยที่ผู้ให้บริการไม่อาจรับรองแก่ลูกค้าของตนได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคล ความลับทางการค้า หรือประวัติการซื้อหุ้นของลูกค้าจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ซึ่งอาจทำให้ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระงับการใช้หรือการ

ลงทุนด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย อันเป็นทิศทางที่ตรงกันข้ามกับความพยายามในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน

การที่มาตรา 35 (3) ไม่มีมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจดังกล่าวนี้ขัดกับมาตรการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยและตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เช่น ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 (“พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ”) มีการให้อำนาจในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลในทำนองเดียวกันหากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีสื่อใดที่ถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ประการสำคัญ มาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษดังกล่าวกำหนดให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องยื่นคำขอ ฝ่ายเดียวต่อศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ศาลอาจสั่งอนุญาตดังกล่าวได้คราวละไม่เกิน 90 วันเท่านั้น ในทำนองเดียวกัน ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับคำสั่งศาลก่อนจึงจะเรียกให้ผู้ให้บริการเปิดเผยเนื้อหาของการติดต่อสื่อสารของผู้ใช้บริการได้

จากบทบัญญัติข้างต้น มาตรา 35 (3) ของร่าง พ.ร.บ. นี้จึงควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับคำสั่งศาลก่อนจึงจะสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้เช่นกัน อีกทั้งควรกำหนดให้คำสั่งอนุญาตดังกล่าวมีผล บังคับเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ เท่านั้น นอกจากนี้ ควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจตาม มาตรา 35 (3) ได้เฉพาะในกรณีที่เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของชาติเท่านั้น สุดท้ายนี้ บีเอสเอขอ เคารพเสนอให้มีหน่วยงานอิสระ เช่น คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เสนอให้มีการแต่งตั้งตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจของ กปช. ตามมาตรา 35 (3) เพื่อให้แน่ใจว่าการถ่วงดุลอย่างเพียงพอระหว่างความเป็นส่วนตัวกับความจำเป็นของการใช้อำนาจในการ สอดส่องดูแล

บทสรุป

บีเอสเอเห็นถึงความพยายามของรัฐบาลไทยในการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ อย่างไรก็ดี พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้ควรกระทำการอย่าง โปร่งใสและไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ ไม่เช่นนั้นอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อแผนด้านดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจได้ นอกจากนี้ ควรเน้นย้ำในเรื่องการให้ความร่วมมือของเอกชนในการรายงานรัฐบาลเมื่อมีการ กระทำที่เป็นภัยต่อความปลอดภัยของระบบเพื่อป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์เพื่อรักษาความมั่นคง ปลอดภัยไซเบอร์ของชาติ การที่กฎหมายนี้ให้อำนาจแก่ กปช. และ/หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย นี้อย่างกว้างขวางอาจนำไปสู่การกระทำที่เป็นการหลอกลวง ความไม่ไว้วางใจ และทำให้เอกชนให้ ความร่วมมือน้อยลงในการรายงานเมื่อเกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ ในขณะที่มาตรา 5(4) มาตรา 7(8) มาตรา 17(2) มาตรา 17(3) และ มาตรา 18(3) พยายามส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและเอกชนในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ แต่ในความเป็นจริงแล้วภาคเอกชนอาจเกิดความ ลังเลที่จะให้ข้อมูลกับรัฐบาลด้วยเกรงว่ารัฐบาลจะเรียกขอข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเข้ายุ่งเกี่ยวกับการ

(คำแปล)

ติดต่อสื่อสารส่วนบุคคลทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยเหตุนี้ บีเอสเอจึงใคร่ขอความกรุณาให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาความเห็นข้างต้นอย่างถี่ถ้วนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยที่ยังสามารถรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้ในขณะเดียวกัน

บีเอสเอมีความยินดีที่จะหารือในเรื่องนี้กับท่านได้ทุกเมื่อ หากท่านมีข้อสงสัยหรือความเห็นใดๆ กรุณาติดต่อนางสาววราณี รัชตพัฒนากุล ผู้แทนในประเทศไทยของบีเอสเอ ที่ varuneer@bas.org หรือที่หมายเลข +668-1840-0591

ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาพิจารณาในเรื่องนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลายมือชื่อ)

บุน โฟ มก

ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบาย ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

บีเอสเอ | กลุ่มพันธมิตรซอฟต์แวร์

สำเนาถึง

1. ชพณฯ รองนายกรัฐมนตรี ดร. วิษณุ เครืองาม
2. นางสุรางคณา วายุภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)